

Taula rodona de presentació de l'Obra completa de Josep Vallverdú
Editorial La Galera / Setmana del Llibre en Català
Josep Vallverdú, un clàssic de la literatura infantil catalana
Reials Drassanes de Barcelona, 26 febrer 1996, 19:30 h
Participants: Emili Teixidor, Mercè Canela, Antoni Garcia Llorca, Josep Maria Aloy i Josep Vallverdú. Modera: Andreu Sotorra

---

Bona nit i benvinguts.

Començarem la taula rodona convocada per l'Editorial La Galera sobre el tema: «Josep Vallverdú, un clàssic de la literatura infantil i juvenil catalana», amb motiu de la publicació dels dos primers volums de la seva Obra Completa.

D'entrada, si se'm permet un parèntesi com a narrador, voldria remarcar sobretot que avui és un dia privilegiat per a la literatura catalana.

I crec que ho és perquè el fet que puguem presentar la primera Obra Completa d'un autor en actiu, que ha estat etiquetat sovint només com a autor de literatura infantil i juvenil, marca la fi d'una etapa i el començament d'una altra.

Per una banda, marca la fi d'una etapa d'un àmbit editorial nascut de la necessitat, fa aproximadament 35 anys. I per l'altra, marca la consolidació definitiva d'aquest mateix àmbit editorial en català, plenament normalitzat.

La literatura infantil i juvenil tenia fins ara el suport continuat de les editorials i d'un públic creixent. Tenia novel·les d'aventures, d'acció, de ciència-ficció, de relats psicològics, de realisme crític o de temes fantàstics. I tenia també contes, poesia i teatre. Tenia bestsellers, tenia traduccions a altres llengües, premis nacionals, estatals i internacionals, i un gruix d'autors amb relleu generacional garantit. I quan dic autors, vull dir escriptors i il·lustradors.

En definitiva, fins a ahir teníem, com a sector normalitzat, obres molt bones, obres bones, obres no tan bones i obres d'exercici i aprenentatge. Com en qualsevol literatura sense complexos. Però ens faltava el pas que donem avui: l'edició d'unes Obres Completes.

Sí que ja existeix recopilada l'obra de Josep Maria Folch i Torres —l'única, de fet—, però encara és més excepcional que una Obra Completa s'encarrili quan l'autor pot continuar produint. No fa gaire, en una conversa per telèfon, Josep Vallverdú em va dir que deixava d'escriure per a joves per dedicar-se a la seva Obra Completa. Ell ens dirà més tard si ha estat així o no.

Tractant-se de Josep Vallverdú, no és d'estranyar gens que la iniciativa de la seva Obra Completa hagi pres cos a La Galera, la seva casa editorial de creixença, avui adscrita al Grup Enciclopèdia Catalana. No és perquè sí que en les diferents sèries i col·leccions de La Galera es pot trobar actualment bona part de la creació infantil i juvenil de Josep Vallverdú, a més de les edicions en altres segells editorials que s'han anat incorporat al mercat català en els últims deu anys.

Avui presentem, dins de la Setmana del Llibre en Català, els dos primers volums dels catorze que integraran l'Obra Completa, l'anomenada també Biblioteca Vallverdú de Literatura Infantil i Juvenil. D'aquí a set anys, segons el planning editorial —a dos volums per any—, les 31 novel·les, els 81 contes i les 16 obres de teatre breu de Josep Vallverdú (fins ara) es podran rellegir en 14 únics volums. És a dir, amb aquest nou format, traspasarem absolutament la frontera

fictícia entre lectors joves i lectors adults. Diuen que Josep Vallverdú ha destinat al lector jove, en aquests 35 anys, més de 4.000 pàgines.

No parlarem, doncs, avui, de la faceta de traductor de Vallverdú —unes 70 novel·les—, ni de la faceta d'assagista i d'autor de llibre de viatges, ni de la faceta d'autor de llibres dedicats a l'ensenyament, ni de la faceta de narrador per a un lector en general. Em sembla que en tenim prou amb les 4.000 pàgines de literatura infantil i juvenil per omplir el contingut d'aquesta taula rodona.

La classificació temàtica de l'Obra Completa de Josep Vallverdú fa que en aquests dos primers volums s'hi agrupin, en el primer, sota el lema "El Vent de la Mitologia", tres novel·les amb fons mitològic com són 'El fill de la pluja d'or', 'el vol del falcó' i 'Mans de Bronze'. En el segon volum, sota el lema 'El Vent de la Història' hi trobarem 'Bernat i els bandolers', 'Un cavall contra Roma' i 'Tres xacals a la ciutat'.

Només cal afegir que cada volum compta amb un prologuista, en aquest cas, Maria Àngels Anglada i Agustí Alcoberro, i amb un il·lustrador que participa discretament, però eficaçment, en les guardes de cada volum, Lluïset i Pep Montserrat són els dos primers. Tots plegats sota la coordinació editorial de Josep Maria Aloy.

La Galera ha obert amb aquesta Obra Completa un repte important. ¿Es pot rellegir i seleccionar des d'ara l'obra d'un autor que es manté en constant evolució des de fa 35 anys? La Galera i el seu consell editorial, segurament que fidels al seu paper pioner, han decidit que no. I que a l'hora de reeditar els llibres de Vallverdú, s'imposava la recopilació general de la seva obra entesa com un Tot. A Broadway, frívolament, dirien: "Ha nascut una estrella". Aquí ens limitarem a dir: "Es confirma el que ja sabíem, hem creat un clàssic".

Crec, també, que, abans de donar pas a les intervencions dels convidats a la taula rodona, cal fer un recordatori essencial. A l'enyorat Andreu Dòria i Dexeus, fundador de La Galera, aquest acte el faria molt feliç. Andreu Dòria, que ens va deixar l'11 d'abril de l'any passat, havia escrit, només deu dies abans de la seva mort, unes paraules de presentació de la Biblioteca Vallverdú. Aquestes paraules obren el primer volum de l'Obra Completa. I entre les afirmacions encertades que hi fa, Andreu Dòria diu, per exemple, de Josep Vallverdú: «En Vallverdú crec que ha aconseguit obrir els ulls a molts nois i noies, sobretot als més joves, en els quals ha pensat preferentment en els seus llibres. I, en lloc de sermons, els ha donat les vivències inventades d'uns personatges valents, lluitadors, trionfadors, a la fi, de les causes més nobles.»

La relació de Josep Vallverdú i Andreu Dòria va ser més que una simple relació professional durant trenta anys llargs. Jo la veig com un compromís de dos homes de paraula.

A Josep Vallverdú, lleidatà, però home de moltes residències, sempre l'he vist com un escriptor educat amb els peus a la terra de secà, format darrere el taulell del comerç i madurat a les feixes de la cultura en reconstrucció dels últims cinquanta anys.

Josep Vallverdú —l'autor de 'Rovelló', un dels betsellers per a joves en català—, em recorda aquells homes del Camp d'on jo sóc, que fan els tractes sota els porxos de la plaça de Reus, molt a prop de la comarca on ara ell finalment viu, a la Conca de Barberà.

Els pagesos i els comerciants del Camp han fet des de sempre tots els tractes de paraula i els tanquen amb una encaixada. No hi ha papers ni signatures. I no se sap que ningú hagi enganyat mai ningú.

Per això comparo Josep Vallverdú amb els homes del Camp. Perquè, de la mateixa manera que una nit de premis, al Ritz, després de rebre el premi Folch i Torres per 'Rovelló' —era l'any 1968—, va prometre a Andreu Dòria que faria per a La Galera un llibre cada any. I des d'aleshores, Vallverdú no només no ha fallat mai, sinó que, a La Galera i als lectors, ens ha servit el millor gènere de la seva collita creativa.

Per parlar dels fruits d'aquesta collita, ens acompanyen Emili Teixidor, escriptor, articulista, habitual als mitjans de comunicació, un dels autors actuals amb obra més reconeguda com el seu llibre 'L'ocell de foc'. Teixidor ha estat guanyador, entre altres, del premi Joaquim Ruyra i del Premi de la Generalitat de Catalunya i és, tot i que més jove, autor de la generació de la represa, juntament amb Josep Vallverdú, Sebastià Sorribas, Joaquim Carbó o Oriol Vergés. L'últim llibre publicat per Emili Teixidor ha estat la novel·la 'Cor de roure'.

Tenim també a Mercè Canela, escriptora, amb publicacions des de molt jove —des de l'any 1976—, guanyadora del premi Folch i Torres, del premi Lola Anglada, del Vaixell de Vapor o de L'Esparver, entre altres. Malgrat haver començat a publicar als 20 anys, Mercè Canela té una relació literàrio-generacional amb Vallverdú. L'últim llibre publicat per Mercè Canela ha estat la novel·la 'Les portes del temps'.

Comptem també amb Antoni Garcia Llorca, escriptor dels anomenats de l'última fornada, guanyador del premi Folch i Torres, atorgat el desembre passat, representant d'una generació que pot tenir com a referent de lector obres de Josep Vallverdú. Antoni Garcia Llorca té a punt de publicar la novel·la guanyadora del premi Folch i Torres, 'Ulls d'ocell'.

Finalment, també tenim a Josep Maria Aloy, periodista, membre del consell editorial de La Galera i, en aquest cas, coordinador i gairebé impulsor de l'Obra Completa de Josep Vallverdú. Aloy, que també és autor, publicarà molt aviat el conte il·lustrat, 'Renoï, quin conte!'.

Farem una primera intervenció per part de cadascú dels convidats sobre diferents aspectes de la personalitat i de l'obra de Josep Vallverdú. Finalment demanaríem que fos el mateix Vallverdú qui hi aportés el seu punt de vista, si més no, per la part que li toca. Farem servir, si els sembla bé, un ordre cronològic de més llunyà a més pròxim, no per edats!, sinó per etapes històriques.

(Comencen les intervencions i un debat posterior obrint torn Emili Teixidor i continuant amb Mercè Canela, Antoni Garcia Llorca, Josep Maria Aloy, i tancant la primera ronda, Josep Vallverdú).